

РЕШЕНИЕ

№ 30672

гр. София, 03.08.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в
публично заседание на 07.07.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

при участието на секретаря Розалия Радева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **679** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл. 284 исл. от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС), във вр. с чл. 203 и сл. от АПК.

Ищецът К. Д. И., изтърпяващ наказание лишаване от свобода в Затвора П. твърди, че за период от 08.12.21 г. до 24.06.22 г., когато е изтърпявал наказание лишаване от свобода в Затвора-В., е претърпял неимуществени вреди, свързани с лишаване от възможността за пазаруване от лавката с оглед закупуване на пликосе и пощенски марки, в резултат на което ищецът не бил в състояние да изпраща писма до свои близки и до различни институции, поради наложен заповор върху личната му партия в затвора от Държавен съдебен изпълнител по изп. дело № 2020-[ЕГН]/2020 г. по описа на ДСИ при РС-Пазарджик.

Ищецът твърди, че е претърпял значителни неимуществени вреди, изразяващи се в силни и интензивни по своя характер, с трайно отражение във времето, негативни емоции, състояние и чувства на напрегнатост, тревожност, нервност и страх, притеснение, безпокойство и тревога, усещане за безсилие, несигурност и постоянно главоболие, безсъние и депресивни състояния, психоемоционален стрес, постоянно засилващо се чувство на несправедливост, безнадежност и загуба на вяра в правосъдието, обезсърчаване, огорчение, безпомощност, непрекъснат страх за правата му на български гражданин.

Иска присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 42 999 евро, ведно със законната лихва от датата на увреждането до окончателно изплащане на сумата, изразяващи се в ограничаване правото на кореспонденция.

Ответникът - Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерството на правосъдието счита, че не са налице кумулативно необходимите предпоставки на чл. 3 от ЗИНЗС.

Не се установява наличие на неизпълнение и вменено на ответника задължение. Не са доказани обстоятелствата по чл. 3, вр. чл. 284, ал. 1 ЗИНЗС. Не всяко неизпълнение на задължени на затворническата администрация води до извод за наличие на посочените предпоставки. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на СГП счита, че искът е неоснователен.

Административен съд София – град, като съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Спазването на изискванията, при които следва да бъде изпълнявано наказанието лишаване от свобода се осъществява чрез издаваните актове и осъществяваните действия и/или бездействия от органите по ЗИНЗС. Съгласно чл. 204, ал. 4 от АПК незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за присъждане на обезщетението.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. В чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС е предвидено, че осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. В ал. 2 на чл. 3 е дадено примерно, но не и изчерпателно изброяване кога следва да се приеме, че е налице нарушение на ал. 1 - поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

За да бъде ангажирана имуществената отговорност на държавата по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да е налице твърдение за допуснати от затворническата администрация нарушения от категорията на описаните такива в чл. 3, ал. 2, като затворническата администрация следва да предостави информация за наведените в исковата молба факти. Едва ако не представи, следва да се приеме, че са доказани твърденията на ищеца /чл. 284, ал. 3 ЗИНЗС/. Следователно, законът предвижда тежест на доказване за ответника на фактите, на които се основава искът.

Съгласно чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното – налице е оборима презумция, че от поставянето в неблагоприятно положение ищецът е претърпял вреди.

Не се спори, че по отношение на ищеца е било наложено наказание „лишаване на свобода“, като за исковия период е бил настанен в Затвора В..

Видно от писмо от главния счетоводител на Затвора В., действително, спрямо ищеца е имало наложени запори върху „личната партида на сумите, получавани по пощенски записи, както и на суми при евентуално положен труд“. Но общо запорите са били за сумата от 761,75 лв., като задълженията са изплатени, а запорите – вдигнати. За период 17.5.2021 г. – 31.12.2021 г. ищецът е получил общо 750 лв., от които само 50 лв. са удържани по заповед.

За периода 1.1.2022 г. до 31.12.2022 г. ищецът е получил 5 666,31 лв., от които 711,75 лв. са удържани за запори. Приложени са извлечения от справки.

Видно от справката от 11.2.2026 г. ИСДВР Затвора В. за периода, през който ищецът е бил там, е изпратил 127 писма до различни институции, в писма със затворени пликове и с марки. За периода не е спирала и личната кореспонденция. Пазарувал е от лавката за 39,97 лв.

Предвид изложеното настоящият състав намира, че искът е неоснователен.

На първо място, не се установяват такива действия, които да покриват признаците на нечовешко и унижително отношение, именно които да са довели до невъзможност от страна на ищеца да използва сумите по неговата сметка и оттам – до невъзможност да осъществява кореспонденция поради невъзможност да заплаща пощенски разходи.

На следващо място, наложените запори не са въз основа на незаконосъобразни актове, действия или бездействия, а напротив. Налагането на запори и оттам – невъзможност да се ползват част от установените суми, от своя страна, не са в причинна връзка с поведение именно от страна на затворническата администрация, че да доведат до твърдения неблагоприятен резултат.

Отделен е въпросът, че не се установява и неблагоприятен резултат – т.е. ищецът е имал по сметката суми, които биха могли да обезпечат евентуалното ползване на лични средства от лавката на затвора, вкл. и да изпраща кореспонденция, каквото се установява, че е правил интензивно, предвид установените 127 писма.

По разноските. Ответникът претендира юрисконсултско възнаграждение. По арг. от чл. 286, ал. 3 ЗИНЗС такива следва да се присъдят на ответника, предвид неоснователност на иска. Ето защо следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение от 100 евро.

Въз основа на тези мотиви АССГ, 64 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ изцяло иска на К. Д. И., ЕГН [ЕГН] срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” при Министерство на правосъдието, [населено място] за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 42 999 евро, ведно със законната лихва от датата на увреждането до окончателно изплащане на сумата, изразяващи се в ограничаване правото на кореспонденция, за период от 08.12.21 г. до 24.06.22 г., когато е изтърпявал наказание лишаване от свобода в Затвора-В..

ОСЪЖДА К. Д. И., ЕГН [ЕГН] да заплати на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията” при Министерство на правосъдието, [населено място] сумата от 100 евро юрисконсултско възнаграждение.

Решението подлежи на касационно обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред 3-членен състав на Административен съд София-град.